

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. II. An, & quomodo possit Princeps novas exactiones imponere

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

quam divites per se loquendo, nam hi ob
lautiorem vitam plures res habent sibi ne-
cessarias comparandas, quam pauperes:
non etiam opponitur juri Canonico C.
*quanquam de censib. in 6. & C. invoca-
mus de censib.* nam non improbat in locis
ab Authoribus allatis vectigal ratione ma-
teriz, sed defectu legitimæ Authoritatis.
Quarta imbibita in prima est, ut tri-

butum non exigatur à personis, nisi à qui-
bus jure potest exigi: quapropter directe
solum potest imponi subditis, indirecte
autem extraneis invehentibus, aut evenen-
tibus merces propter jus exercendi merci-
monia, viarum reparationem &c. imò hoc
ipsum ultimatum redundat in subditos, qui
debent merces carius emere propter solu-
tum Vectigal.

§. II.

An? Quando Princeps possit novas exactiones imponere?

191. **D**ixi *novas*: quia vetera tributa
realia, seu rebus imposita ad
Principis sustentationem necessaria justa
esse, eaque pendenda constat ex Rom. 13.
*ideo & tributa prestatis, Ministri enim
Dei sunt, reddite ergo omnibus debita,
sui tributum, tributum, cui vectigal,
vectigal, & Matth. 12. reddite ergo qua
sunt Cesaris, Cesari &c.* tum ratione,
quod sint velut debita laboribus merces.

Dico primò Princeps dubius de justi-
tia tributi, aut habens solum opinionem
probabilem pro ejus Justitia, probabilio-
rem verò pro injustitia nequit imponere.
Ratio primi, quod juri certo, quod ha-
bend subditi in pecuniam, nequeat du-
bium jus Principis prævalere, sed quan-
do tributi justitia est dubia, jus Principis
est incertum, jus verò subditorum in pe-
cuniam est certum, ergo.

Ratio secundi cum Moja tract 1. de
opinionem probabili q. 7. Vasq. Laym.
contra plurimos est hæc: quod in spectan-
tibus ad justitiam commutativam judex de-

beat sequi opinionem probabiliorem re-
lictæ probabili (nisi lex contrarium di-
sponat) nam sequens ordine secunda pro-
positio est damnata ab Innocent. XI. *Pro-
babiliter existimo Judicem posse judica-
re juxta opinionem etiam minus proba-
bilem,* sed tributa sunt materia justitiæ
commutativæ, cum dentur titulo susten-
tandi Principem, & onera communia eo-
rumque Dominium antequam pendan-
tur, est penes subditos, ergo dum ho-
rum jus est probabilius, nequit contra hoc
pronunciari pro Principe habente jus mi-
nus probabile.

192. Dico secundò justa est tribu-
torum exactio stantibus quatuor conditio-
nibus explicatis à. n. 189. Ratio: quia
tunc est jus certum in Principe ea exi-
gendi.

Queritur an dictæ Conditiones sint
observandæ etiam in tributis imponendis
Provinciæ justo bello subjugatæ, aut sub-
ditis injustè rebellantibus, vel graviter
in Principem Reis? *Resp.* Cum Wadin-
go

go *Disput. 9. dub. 3. §. 2. n. 5.* cum Less. *lib. 2. c. 33. n. 49.* Lug. *D. 36. n. 22. &c.* negativè, nisi pactus sit Princeps libertatem relicto antiquo jure, quia tunc vetus jus observandum; Ratio autem responsi est, quia victi justo bello cedunt Domino victoris cum omnibus suis rebus, & libertatibus, sed cum talibus potest pro libitu disponere, ergo à fortiori etiam absque publica necessitate tributum etiam perpetuum imponere partim titulo justæ vindictæ, partim ut reparat damnum sumptuum belli. Hinc videtur promanasse illa servitutis species in pluribus Provinciis consueta, in quibus Coloni, & Agricola non habent perfectam libertatem.

193. Ex his inferitur primò, quando hostis injustè aggreditur aliquam Principis Provinciam, justè indicit tributum alijs suæ ditionis Provinciis, hosti nunc non expositis ad repellendum hostem, quia hæc contributio est utilis etiam Provinciis ab hoste liberis, siquidem, nisi hostem rejiciat, erit debilior etiam in Provinciis pacificis, in quibus postea pateretur hostem cum graviore jactura, quam sit præsens contributio, *Lugo Disp. 36. n. 36.*

Infero secundò et si Principis bellum offensivum esset justum, nempe ut recuperet Provincias olim ereptas, ut hoc queat suscipere, non videtur posse gravare Populum novis exactionibus, contributionibus, nisi evidens sit necessitas, aut utilitas speretur proventura Provinciis Cit, *Wading. n. 2.* Ratio: Extra Casum necessitatis aut publicæ utilitatis tributum non est Regni, sed Regis utilitas per adjectionem novorum ambientis, ut evadat ditior, & potentior, quare Princeps tunc propriis sumptibus bellare debet, potest tamen petere à Provinciis subsidia voluntaria, non autem cogere.

Infero tertio Ad bellum justum defensivum justè collectari subditos in defectu ararij publici. Si imminet ab hoste fidei periculum, quamdiu spes est non succumbendi non solum bona sed etiam vita ipsa à singulis est exponenda, quia Religionis bonum prævalet; si extraordinarium tributum non sufficit: Princeps potest mutuum accipere, & ad id expungendum cives cogere, nempe quando à miseris subditi respirabunt, ita *Wadingus n. 3. & 4.*

§. III.

An tributorum, Vectigalium & exactionum leges obligent in conscientia?

194. **Q**uestio movetur primò quando tributum est justum, secundò quando ejus justitia est solum probabilis.

Tertio, quando est dubia, ubi supponendum esse de fide, aut saltem fidei proximum, quod etiam Princeps sæcularis possit leges condere in conscientia, &

sub mortali obligantes, *ex. c. 13. ad Rom.* *omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit; non enim est potestas, nisi à Deo, itaque qui resistit potestati. DEI ordinationi resistit, qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt.*

Uc